

František Hodonský ve sbírkách GAVU Cheb

Galerie výtvarného umění v Chebu

3. 4.–5. 10. 2025

Malíř, grafik, ale i příležitostný sochař František Hodonský se narodil 19. února 1945. Jeho osmdesátiny si GAVU Cheb připomíná malou výstavou, představující kolekci jeho prací ve svých sbírkách. Ta pokrývá různá období jeho tvorby, když první z nich pochází ještě z doby těsně před akademii. A také zahrnuje hned několik disciplín, kterým se věnuje, tedy obrazy, přípravné kresby a jednu grafickou matici, které vystavuje jako autonomní díla. Do souboru jsme zařadili i obraz Milana Kuncce z dob jejich společných studií na akademii, kdy si navzájem vyměnili své práce, a František Hodonský ho nyní daroval naší galerii.

Kolekce vznikla relativně nedávno ve třech etapách. V roce 2019 galerie zakoupila dva obrazy a třetí ji autor daroval, navíc je ještě doplnil kresbami, které osvětlovaly jejich vznik. V roce 2023 jsme získali další dva reprezentativní obrazy jeho krajin, jeden darem, druhý za mimořádně vstřícnou cenu, k nimž autor přidal – opět jako dar – ještě raný portrét. A v letošním roce už při přípravě této výstavy rozšířil spektrum zastoupených technik o zmíněnou matici. Z tohoto výčtu je patrné, že autorův vztah k naší galerii se vyznačuje zcela mimořádnou vstřícností, ostatně z Holostřev nedaleko Stříbra, kde má chalupu, to k nám nemá daleko a v posledních letech sem pravidelně zajíždí na výstavy i akce. Tato drobná výstava je tak malým poděkováním za jeho velkorysost. Přitom je třeba zdůraznit, že díla byla vybirána velmi zodpovědně. Tři větší krajiny, které jsou galerijními ukázkami

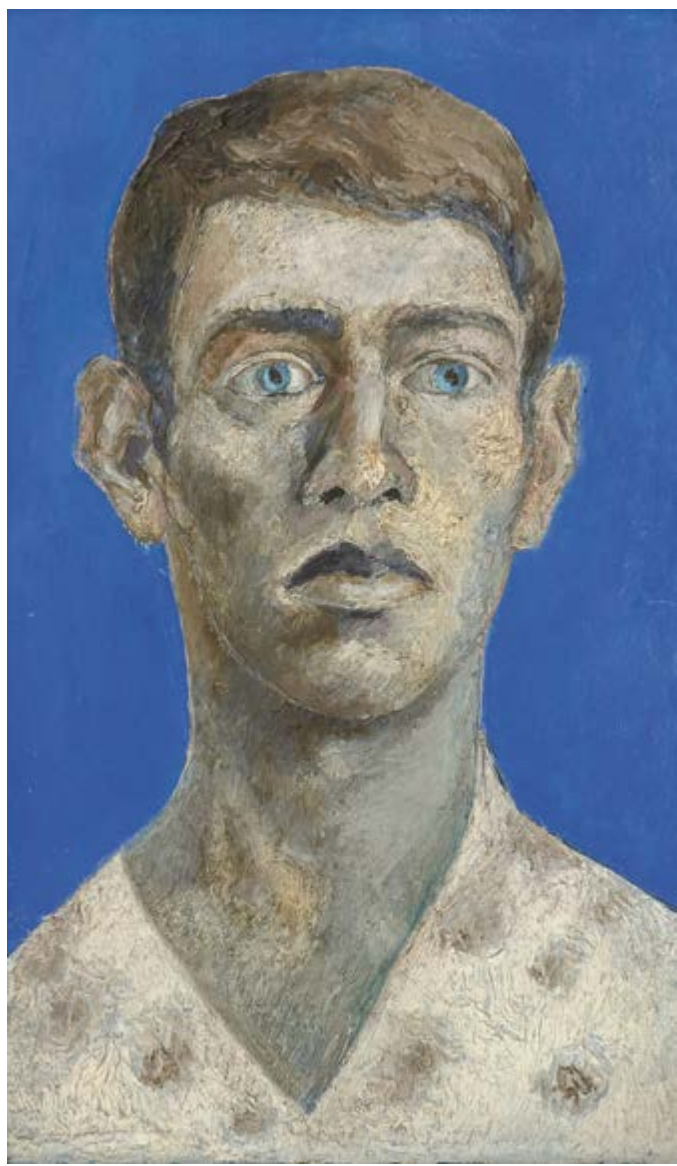
Večer rostlin, 1977, olej na plátně, 85,5 x 105,5 cm, dar autora (2023)

jeho vrcholné tvorby a byly zvoleny se záměrem potenciálního vystavení ve stálé expozici, doplňují zajímavé rané práce. Celek pak tvoří vyvážený soubor, díky němuž se František Hodonský zařadil mezi nejlépe zastoupené poválečné autory ve sbírce GAVU Cheb.

František Hodonský je synem krajináře Františka Hodonského st. (1925–1999), u něho se naučil základům malby. V letech 1963–1969 studoval na AVU Praha (prof. František Jiroudek). Před rokem 1989 pracoval v různých profesích, např. jako propagační výtvarník nebo restaurátor. V roce 1990 byl jmenován vedoucím krajinářského ateliéru na AVU Praha, kde působil až do roku 1997 a získal titul profesora.

Marcel Fišer

Na titulní stranu jsme zvolili obraz *Večer rostlin* (1977), který patří k autorovým prvním vrcholným dílům. Svědčí o tom i fakt, že bývalý ředitel Národní galerie Jiří Kotálik, který už hluboko před rokem 1989 sledoval a nakupoval mladou nezávislou scénu, si tehdy do sbírek Národní galerie vybral jeho o rok mladší protějšek se stejným motivem nazvaný *Keře*. Ten se na rozdíl od našeho obrazu nese v Hodonského dominantní smaragdové barevnosti, kdežto zde tonalita odpovídá žánru nocturna, k němuž odkazuje i název.

Autoportrét, 1962–63, olej na sololitu, 42 x 25,5 cm, dar autora (2023)

Milan Kunc, Portrét modelky ze Zlína, 1967, olej na plátně, 29,5 x 29,5 cm, dar Františka Hodonského (2024)

S Milanem Kuncem (*1944), který studoval v ateliéru Karla Součka, byli spolužáci z ročníku a velmi záhy se skamarádili. František Hodonský na něj vzpomíná jako na mírně extravagantního a uzavřeného mladého muže, vždy s knihou poezie pod paží, v níž si neustále četl Baudelaira nebo jinou dekadentní literaturu. Jeho školní portrét modelky, která vynikala zcela mimořádným půvabem, se mu tak zalíbil, že Kuncovi navrhl, zda ho nechce vyměnit za nějakou jeho práci a on si pak od něj skutečně vybral jedno zátiší.

Na tomto *Autoportrétu* (1962–63) pracoval ještě během studia SUPŠ v Uherském Hradišti po celý rok s důrazem na přesný technologický postup olejomalby, když ho postupně budoval z jednotlivých vrstev malby až po svrchní lazury. Hodlal ho totiž předložit komisi na přijímacích zkouškách na pražskou akademii. A skutečně i díky němu hned napoprvé uspěl. Svým pojetím, založeným na kontrastu tváře modelované v hnědošedých tónech proti jasně modrému pozadí, připomíná grisaillovou malbu starých mistrů. Zároveň už je zcela moderní, vyzrálý a suverénní, vyjadřující sebevědomí mladého umělce.

Studie k obrazu Vodní rostliny, 1970, tuš, akvarel na papíru, 42 x 59 cm, dar autora (2019)

Vodní rostliny I, 1971, olej na sololitu, 23 x 31 cm, zakoupeno od autora (2019)

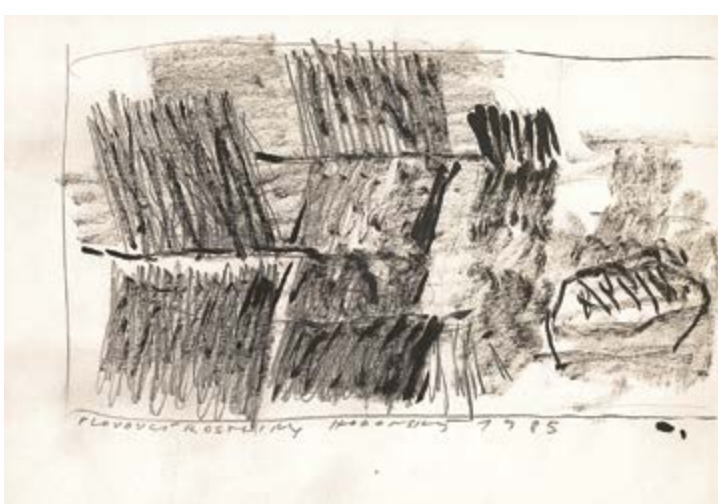
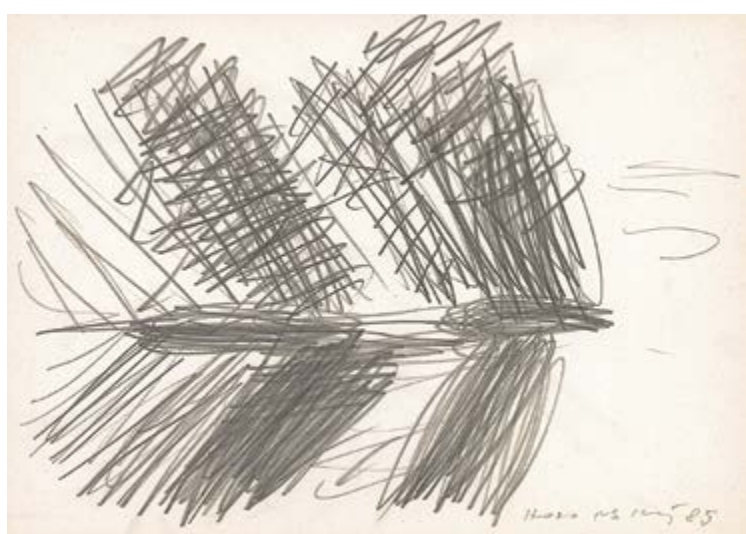
Studie k obrazu Vodní rostliny, 1970, tuš na papíru, 623 x 884 mm, dar autora (2019)

Vodní rostliny II, 1971, olej na sololitu, 22,5 x 31 cm, zakoupeno od autora (2019)

Dva drobné obrazy nazvané *Vodní rostliny I II* (oba 1971) jsou dokladem, že ke své originální tematice spojené s lužními lesy dospěl už velmi záhy a zcela vlastním výtvarným umění. Kresběné studie jsou datovány do následujícího roku, obrazy podle nich vznikaly ještě o rok později. Příklon k tomuto námetu tehdy vnímal jako definitivní osvobození od školní machy. V porovnání s pozdější tvorbou působí svou geometrickou skladbou a jásavou barevností poněkud atypicky, ale v podstatě už obsahují všechny její základní znaky inspiraci přírodou, důraz na barevnou složku a expresivní podání.

Plovoucí rostliny, 1985–86, olej na plátně, 90 × 120 cm, zakoupeno od autora (2019)

Studie k obrazu Plovoucí rostliny I–IV, dar autora (2019), I: 1984, tuš na papíru, 624 × 883 mm, IV: 1985, tužka na papíru, 296 × 417 mm, III: 1985, tužka a tuš na papíru, 297 × 418 mm, II: 1985, pastel, akvarel na papíru, 591 × 419 mm

Během 70. let si Hodonský vyvinul nezaměnitelný malířský jazyk, plošný, robustní a expresivní s důrazem na malířskou hmotu v typické barevnosti tmavých zelení doplněných bělobou a černí. Jeho obrazy čím dál více působily jako autonomní abstraktní skladby podřízené zákonitostem jeho malířského stylu, přestože vždy vycházely z konkrétního motivu spatřeného v přírodě. Také v obrazu *Plovoucí rostliny* (1985–86) se inspiroval rákosovými trsy, nejspíš ohnutými větrem, zrcadlícími se v hladině rybníka v Lednicko-valtickém areálu. Zdejší „ptačí ostrov“ se objevuje i v několika dalších autorových dílech.

Vodní rostliny, 2002, akryl na plátně, 110 × 140 cm, zakoupeno od autora (2023)

Podzimní Dyje, 2022, dřevotříška – matrice pro barevný tisk, 33,5 × 44,5 cm, dar autora (2025)

Svůj první dřevovez Hodonský vytvořil už v roce 1978. Poté se na dlouhý čas obrátil k dalším grafickým technikám – linorytu a litografii. K dřevoveze se vrátil až v roce 1992 a zabývá se jím dodnes. Zároveň také začal vystavovat i použité matrice jako svébytná umělecká díla. O pět let později zmodernizoval i použité matrice jako svébytná umělecká díla. O pět let později zmodernizoval i použité matrice jako svébytná umělecká díla. O pět let později zmodernizoval i použité matrice jako svébytná umělecká díla. O pět let později zmodernizoval i použité matrice jako svébytná umělecká díla.

Vedle Dyje, řeky svého rodiště, se Hodonský ke svým obrazům často inspiroval i Mží, k níž měl blízko ze své venkovské chalupy v Holostřevěch. Obraz *Vodní rostliny* (2002) však má ještě jiné pozadí. Vznikl totiž po historické povodni, která se v srpnu 2002 prohnala Čechami. Po opadnutí vody ve Stromovce si zde autor udělal několik studií mastnou křídou s motivy jejich pozůstatků. Několik kusů naplaveného dřeva si dokonce odnesl do ateliéru a použil je pro své dřevovezy.

František Hodonský ve sbírkách GAVU Cheb
3. 4.–5. 10. 2025
Kurátor Marcel Fišer

Otevírací doba út – ne 10.00–17.00
Ve středu 2. dubna s 17.00 přednáška kurátora
o autorovi spojená s vernisáží výstavy

Galerie výtvarného umění v Chebu,
příspěvková organizace Karlovarského kraje
náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 16, 350 02 Cheb
www.gavu.cz

Výtvarný program GAVU Cheb je podpořen v grantového programu MK ČR.
V roce 2025 vydala Galerie výtvarného umění v Chebu.
Text Marcel Fišer, grafika Kolář & Kutálek, tisk Dragon Press, s. r. o., náklad 500 ks.